

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 15742/2022
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Љубиша Вучетић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Предраг Васовић, адвокат из ..., ради регреса и издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 706/22 од 31.03.2022. године, у седници већа одржаној 22.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 706/22 од 31.03.2022. године у ставу првом изреке и пресуда Првог основног суда у Београду П 18138/18 од 21.03.2019. године, исправљена решењем истог суда П 18138/18 од 27.04.2022. године у ставу првом и другом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиле за исплату износа од 335.740,69 динара и 44.710, 00 динара са законском затезном каматом од доспелости до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 706/22 од 31.03.2022. године у ставу другом, трећем, четвртном и петом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 18138/18 од 21.03.2019. године, исправљена решењем истог суда П 18138/18 од 27.04.2022. године у ставу трећем изреке и одбија захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом накнади трошкове целог поступка у износу 155.437,00 динара са законском затезном каматом на износ од 58.500,00 динара од извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 18138/18 од 21.03.2019. године, исправљеном решењем истог суда П 18138/18 од 27.04.2022. године, првим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужилци исплати износ од 335.740,69 динара са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе као у том ставу изреке од доспелости до исплате. Ставом другим

изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати износ од 44.710,00 динара са законском затезном каматом од 07.03.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да јој поред досуђеног износа у ставу првом изреке пресуде исплати износ од још 922.445,95 динара са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе као у том ставу изреке од доспелости до исплате. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи надокнади парничне трошкове у износу од 153.100,00 динара са законском затезном каматом од 21.03.2019. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду 706/22 од 31.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и исправљена првостепена пресуда потврђена у ставу првом и другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је исправљена првостепена пресуда у ставу трећем изреке и обавезан тужени да тужиљи поред износа досуђеног ставом првим изреке пресуде, исплати износ од још 922.445,95 динара са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе као у том ставу изреке од доспелости до исплате. Трећим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртом изреке и обавезан тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 213.475,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 22.500,00 динара. Петим ставом изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са неблагоприятном допуном ревизије од 06.12.2022. године.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Првог општинског суда у Београду П 5799/2001 од 04.12.2001. године разведен је брак парничних странака закључен 22.06.1997. године, мал. заједничко дете ВВ рођена ... године поверена је мајци на чување, старање и васпитање и тужени обавезан да на име издржавања мал. детета плаћа месечно износ од 30% од својих укупних месечних примања почев од 04.12.2001. године, па убудуће док за то постоје законски услови. Тужени није испуњавао обавезу издржавања према мал. детету одређену правноснажном пресудом, а повремено је на име издржавања мал. детета три, четири пута годишње давао новац (у највишем износу од 3.000,00 динара) и повремено јој куповао гардеробу. Мал. ВВ је живела код туженог око осам месеци, у ком периоду јој је тужиља давала новац, а затим се поново вратила да живи код тужиље. Оценом налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, утврђено је да укупно нето номинално потраживање тужиље за период од октобра 2000. године закључно са септембром 2015. године по основу $\frac{1}{2}$ издржавања заједничког детета

износи 1.505.352,99 динара на дан 01.10.2015. године, од када ВВ живи код оца. Тужилџа је у току 2016. године и 2017. године имала трошкове за школарину заједничког детета на ... факултету у износу од 34.000,00 динара, као и трошкове на име накнаде за похађање ... школе за фебруар, април, мај и јун 2014. године у укупном износу од 55.420,00 динара.

Првостепени суд је, најпре оценивши неоснованим приговор недостатка активне легитимације истакнут од стране туженог, делимично усвојио тужбени захтев за период од јуна 2013. године закључно са септембром 2015. године применом одредбе члана 154. став 1, 161. став 1, 165. став 1. и 166. став 5. Породичног закона, налазећи да тужилџа која је сносила трошкове издржавања заједничког детета има право на регрес према туженом као оцу који је сходно члану 154. Породичног закона, заједно са мајком детета имао обавезу издржавања детета, пре свих других сродника, јер су месечни новчани износи које је тужени повремено давао ћерки далеко нижи од половине укупних трошкова потребних за њено издржавање. У преосталом делу, за период од јуна 2006. године закључно са мајем 2013. године, првостепени суд је одбио тужбени захтев налазећи да је потраживање тужилџе за наведени период застарело сходно члану 372. став 1. Закона облигационим односима.

Другостепени суд је, прихватајући став првостепеног суда да тужилџа која је сносила трошкове издржавања заједничког детета има право регреса према туженом као оцу који је поред ње имао обавезу издржавања заједничког детета, јер законска обавеза издржавања терети подједнако оба родитеља, потврдио првостепену пресуду у усвајајућем делу, а преиначио и обавезао туженог да тужилџи исплати износ од још 922.446,95 динара са каматом за дато издржавање у периоду од јуна 2006. године закључно са мајем 2013. године, налазећи да потраживање тужилџе за наведени период није застарело, јер се у конкретном случају не ради о повременим потраживањима која застаревају у року прописаном чланом 372. став 1. ЗОО, већ се примењује општи рок застарелости од 10 година у смислу члана 371. ЗОО, који до подношења тужбе није протекао.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право када је усвојен тужбени захтев на име регреса за дато издржавање, на шта се основано ревизијом туженог указује.

Према члану 165. став 1. Породичног закона, лице које је фактички давало издржавање, а није имало правну обавезу, има право на накнаду од лица које је по овом закону било дужно да даје издржавање. Смисао правила из члана 165. став 1. Породичног закона је да се право на регрес омогући трећем лицу које фактички плаћа издржавање иако нема законску обавезу, због чега се право на регрес из ове законске одредбе не односи на родитеље. Родитељи су лица која имају правну обавезу издржавања према својој деци, јер су по истом закону дужни да их издржавају и не спадају у круг лица, која према наведеној законској одредби, имају право на накнаду за већ дато издржавање, а то значи ни према другом родитељу који у томе није учествовао или то није учинио у довољној мери. Следом наведеног, у ситуацији када се ради о захтеву за накнаду за већ дато издржавање родитеља који има законску обавезу издржавања детета према другом родитељу који у томе није учествовао, као у конкретном случају, не постоје услови за досуђење регресног потраживања према члану 165. став 1. Породичног закона. Ово због тога што наведена законска одредба има за циљ да заштити имовинске интересе трећих лица која су фактички давала

издржавање иако нису имала правну обавезу у односу на лица која ту правну обавезу издржавања фактички нису вршила.

Код наведеног, тужила не спада у круг лица која имају право на накнаду за већ дато издржавање (право на регрес) у смислу члана 165. став 1. Породичног закона јер је у утуженом периоду имала правну обавезу издржавања према ћерки ВВ по основу члана 154. и члана 155. Породичног закона (јер је као пунолетна била на редовном школовању), нити сагласно циљу законске одредбе то право може истицати према туженом као другом родитељу који није учествовао у издржавању свог детета.

Како тужила нема право на накнаду за већ дато издржавање (право на регрес) према туженом по основу правила из Породичног закона, она то право не може остварити ни по правилима стицања без основа (члан 218. ЗОО), јер је специјални закон (Породични закон) у потпуности уредио ову област.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају потребни трошкови целог поступка, опредељено тражени по врсти и висини, и то за састав одговора на тужбу од стране адвоката 6.000,00 динара, за један образложен поднесак 6.000,00 динара, заступање на пет одржаних рочишта по 7.500,00 динара, два неодржана рочишта по 4.500,00 динара, састав две жалбе по 12.000,00 динара према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања ових парничних радњи и за састав ревизије 22.500,00 динара према Адвокатској тарифи важећој у време пресуђења. Туженом припада законска затезна камата на износ трошкова првостепеног поступка од 58.500,00 динара сходно члану 277. ЗОО. Туженом припадају трошкови на име судске таксе за жалбу од 22.05.2018. године у износу од 17.409,00 динара и за жалбу од 03.05.2019. године и другостепену одлуку у износу од по 16.514,00 динара према важећој Таксеној тарифи. Тужени нема право на накнаду трошкова на име ПДВ за пружену адвокатску услугу јер као доказ није приложен рачун о извршеној адвокатској услузи у смислу члана 42. Закона о пореза на додату вредност па исти не представљају стварни трошак странке у смислу чланова 153. и 154. ЗПП.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић